

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права та гуманітарних наук
Кафедра правоохоронної діяльності та спеціальних
юридичних дисциплін

08-01-01М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми професійної
діяльності працівників правоохоронних органів»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна
діяльність» спеціальності К9 «Правоохоронна діяльність»
денної/заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННПГН
Протокол № 01 від 03.09.2025 р.

Рівне – 2025

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з освітньої компоненти «Актуальні проблеми професійної діяльності правоохоронних органів» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність» спеціальності К9 «Правоохоронна діяльність» галузі знань К Безпека і оборона, денної/заочної форми навчання [Електронне видання] / Рогозіннікова К. С. – Рівне : НУВГП, 2025. – 41 с.

Укладач: Рогозіннікова К. С., кандидат юридичних наук, доцент кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Гришко В. І., к.пед.н., доцент, в.о. завідувача кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Керівник групи забезпечення спеціальності
К9 «Правоохоронна діяльність» Рогозіннікова К. С.

Попередня версія видання: 07-04-117М

ЗМІСТ

Передмова.....	4
1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА...5	5
1.1. Опис освітньої компоненти.....	9
1.2. Тематика практичних занять.....	9
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики.....	10
1.4. Критерії та шкала оцінювання	10
2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	12
3. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	33
4. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	35
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	37

Передмова

Шановні студенти!

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується складними соціально-правовими трансформаціями, посиленням викликів у сфері безпеки, боротьби зі злочинністю та забезпечення верховенства права. В умовах воєнного стану та глобалізаційних процесів особливої актуальності набуває ефективність функціонування правоохоронних органів, їхня спроможність адаптуватися до нових загроз і викликів, діяти в межах закону та з урахуванням міжнародних стандартів.

Професійна діяльність правоохоронців сьогодні пов'язана не лише з класичними завданнями охорони громадського порядку та протидії злочинності, а й із необхідністю реагування на кіберзлочини, терористичні загрози, воєнні злочини, порушення прав людини в умовах збройної агресії. Це потребує ґрунтовної підготовки фахівців, які володіють сучасними методами правозастосування, аналітичними навичками та високим рівнем правової культури.

Освітня компонента *“Актуальні проблеми професійної діяльності правоохоронних органів”* покликана сформувати у здобувачів комплексне розуміння сучасних тенденцій у правоохоронній сфері, розкрити суперечності та проблемні питання їх практичної діяльності. Вивчення дисципліни сприятиме розвитку здатності аналізувати, прогнозувати й ефективно вирішувати завдання правоохоронної діяльності відповідно до вимог суспільства та міжнародних стандартів захисту прав людини.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни *“Актуальні проблеми професійної діяльності правоохоронних органів”* є формування у майбутніх правоохоронців системи знань про правові основи діяльності правоохоронних органів, вивчення основних принципів, організації, завдань, функцій, повноважень та основних напрямків діяльності державних органів, які здійснюють правоохоронну діяльність, а також недержавних організацій, покликаних сприяти реалізації правоохоронної функції держави, проблеми професійної діяльності правоохоронних органів і отримання навичок правильного застосування закону у правозастосовній практиці.

Завдання освітньої компоненти:

- дати чітке уявлення про сутність та поняття правоохоронних органів і правоохоронної діяльності;
- ознайомити з принципами та особливостями організації діяльності правоохоронних органів України та взаємодії з органами державної влади та недержавних структур, які співпрацюють у системі правового захисту та правової охорони;
- ознайомити студентів з необхідними джерелами права що регламентують правоохоронну діяльність;
- продемонструвати значення організації функціонування правоохоронних органів у становленні національної правової системи;
- сприяти процесу пізнання студентами механізму функціонування правоохоронних органів у державі, що заснований на демократичних засадах та зорієнтований на загальнолюдські цінності;
- сприяти засвоєнню нормативно-правових актів та уміння правильно працювати з ними.

Оволодіння студентами цими знаннями допоможе їм зорієнтуватися у майбутній професії, сформувати уявлення про зміст діяльності кожного правоохоронного органу та виявити індивідуальну схильність, зацікавленість тією чи іншою юридичною діяльністю.

Компетентності

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

СК6. Здатність керувати самостійною роботою осіб, що

навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

СК7. Здатність ефективно здійснювати правове виховання молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

СК8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.

СК16. Здатність ефективно вирішувати правові конфлікти.

СК17. Здатність використовувати основні способи забезпечення законності і дисципліни в діяльності правоохоронних органів; попереджувати, запобігати та виявляти корупційні прояви.

СК18. Здатність здійснювати координацію та взаємодію правоохоронних органів та недержавних суб'єктів правоохоронної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН).

РН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

РН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

РН12. Доносити до респондента матеріал з певної

правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

РН23. Здійснювати контроль за виконанням природоохоронного законодавства та взаємодію з державними виконавчими органами з охорони природи; вміти виявляти причини і умови, що сприяють вчиненню екологічних правопорушень, реагувати на їх вчинення та розробляти заходи щодо їх попередження.

1.2. Тематика практичних занять

№ п\п	Назва теми	К-сть годин лекції (денна/заочна)	К-сть годин практичні (денна/заочна)
МОДУЛЬ I			
1.	Поняття та система правоохоронних органів України.	2 години/ 1 година	2 години/ 1 година
2.	Правові засади організації та діяльності Національної поліції України.	2 години/ 1 година	2 години/ 1 година
3.	Система і структура органів прокуратури. Основні напрями діяльності прокуратури.	2 години	2 години/ 1 година
4.	Служба безпеки України як правоохоронний орган.	2 години	2 години/ 1 година
МОДУЛЬ II			
5.	Правові основи організації та діяльності Національного антикорупційного бюро України.	2 години	2 години/ 1 година
6.	Бюро економічної безпеки України. Основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні.	4 години	4 години/ 2 години
7.	Правові основи організації та діяльності Державної прикордонної служби України .	2 години	2 години/ 1 година
8.	Органи і установи виконання покарань в Україні.	2 години	2 години/ 1 година
9.	Правоохоронні органи у сфері охорони природи.	2 години	2 години/ 1 година

1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань здобувачів освіти з освітньої компоненти проводиться у формах:

- усного опитування на практичних заняттях;
- аналіз та складання процесуальних документів;
- оцінки самостійно опрацьованого матеріалу;
- оцінки за написання есе, наукових статей, тез наукових доповідей, презентацій та участь в обговоренні проблемних питань;
- оцінка виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного контролю з освітньої компоненти *“Актуальні проблеми професійної діяльності працівників правоохоронних органів”* є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених силабусом освітньої компоненти;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом освітньої компоненти, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних занять;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 100 балів.

Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань;
- аналіз та складання правових документів;
- написання есе, наукових статей, тез наукових доповідей.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження здобувача освіти не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру ;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Національна шкала оцінювання

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Зараховано
82-89 балів	
74-81 балів	
64-73 балів	
60-63 балів	
35-59 балів	Не зараховано з можливістю повторного складання

1-34 балів	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу
------------	--

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ І

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

ТЕМА № 1. ПОНЯТТЯ ТА СИСТЕМА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ.

План лекції

1. Поняття та особливості правоохоронних органів України.
2. Поняття, ознаки та принципи правоохоронної діяльності.
3. Поняття, завдання, система та особливості організації недержавної правоохоронної діяльності.
4. Причини професійної деформації співробітників правоохоронних органів.

Питання до семінарського заняття:

1. Визначте поняття та зміст правоохоронних органів України.
2. Аспекти правоохоронної діяльності.
3. Охарактеризуйте принципи правоохоронної діяльності.
4. Що відноситься до правоохоронних організацій?
5. Охарактеризуйте поняття, завдання та систему недержавної правоохоронної діяльності.
6. Особливості організації недержавної правоохоронної діяльності.
7. Етика правоохоронних органів.
8. Перерахуйте причини професійної деформації співробітників правоохоронних органів.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів.
2. Правоохоронні органи: питання термінології та системи.
3. Особливості реалізації правоохоронних функцій у контексті забезпечення економічної безпеки держави.

Завдання № 2

1. Скласти схему система правоохоронних органів України.
2. Заповніть таблицю.

№ п/п	Правоохоронні органи	Структура

3. Підберіть практичні приклади, які відображають ту чи іншу функцію правоохоронних органів. Отримані результати продемонструйте в таблиці.

Література (основна: 1, 2, 4, 5, 16, 20; допоміжна: 22, 25, 27, 31).

ТЕМА № 2. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.

План лекції

1. Поняття, завдання та принципи діяльності Національної поліції України.
2. Система і основні повноваження Національної поліції України.
3. Правовий статус поліцейського: обов'язки, гарантії та відповідальність.
4. Поліцейські заходи.
5. Проходження служби у Національній поліції.
6. Дисциплінарний статут Національної поліції України.

Питання до семінарського заняття:

1. Назвіть поняття та завдання органів національної поліції.
2. Охарактеризуйте основні принципи діяльності поліції.
3. Що входить до системи органів національної поліції?
4. Перерахуйте основні повноваження органів національної поліції.
5. Що входить до основних повноважень Міністра внутрішніх справ України у відносинах з поліцією?
6. Назвіть основні обов'язки поліцейського.
7. Який порядок призначення на посаду поліцейського?
8. Основні повноваження керівника поліції.
9. Які повноваження виконує поліція відповідно до покладених на неї завдань?
10. Назвіть види поліцейських заходів та їх характеристика.
11. Які вимоги до поліцейських заходів?
12. Загальні засади проходження служби в поліції.
13. Які обмеження, пов'язані зі службою в поліції?
14. Поняття заохочення та його види у поліцейській службі.
15. Охарактеризуйте поняття та зміст відповідальності поліцейського.
16. Дисциплінарне стягнення та його види.
17. Що таке службове розслідування та які підстави для його проведення?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України.
2. Неналежне поведіння у діяльності Національної поліції України.
3. Проблеми функціонування Національної поліції України у реаліях сьогодення.
4. Окремі питання щодо внесення змін та доповнень до Закону України "Про національну поліцію".

Завдання № 2

Провести порівняльний аналіз законів України “Про національну поліцію” та “Про поліцію” щодо застосування заходів примусу.

Завдання № 3

Задача

До громадянина О. Семенова подзвонив у двері дільничний офіцер поліції, який пояснив, що він прийшов із колишньою дружиною його сусіда І. Котлярова, щоб вона забрала свої речі, оскільки господар квартири зачинився у хаті, нікому не відчиняє і не хоче віддавати особисті речі дружини. Дільничний офіцер поліції попросив громадянина Семенова (сусіда) бути свідком відкриття замка квартири І. Котлярова слюсарем ОСББ та засвідчити факт, що колишня дружина І. Котлярова збрала та забрала лише речі, що належать особисто їй.

Чи мають право поліцейські проникати до житла чи іншого володіння особи? Якщо мають, то в яких випадках?

Література (основна: 5, 6, 16, 17, 20; допоміжна: 23, 26, 28, 32).

ТЕМА № 3. СИСТЕМА І СТРУКТУРА ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ.

План лекції

1. Поняття прокуратури і її роль в Україні. Функції і засади діяльності прокуратури України.
2. Організаційні основи системи прокуратури. Статус прокурора.
3. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.
4. Порядок зайняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора з адміністративної посади.
5. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів.

Питання до семінарського заняття:

1. Охарактеризуйте поняття та функції прокуратури.
2. Основні принципи діяльності прокуратури.
3. Що становить систему прокуратури України?
4. Офіс Генерального прокурора: поняття та завдання.
5. Особливості організації і діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
6. Що входить до повноважень Генерального прокурора?
7. Охарактеризуйте обласні прокуратури.
8. Охарактеризуйте окружні прокуратури.
9. Хто є прокурором органу прокуратури?
10. Чим забезпечується незалежність прокурора?
11. Загальні права та обов'язки прокурора.
12. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.
13. Який порядок зайняття посади прокурора?
14. Порядок звільнення прокурора з адміністративної посади та припинення його повноважень на цій посаді.
15. Основні принципи, моральні норми та правила прокурорської етики.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Сутність та особливості періодизації функціонування прокуратури України.
2. Прокуратура в механізмі української держави.
3. Міжнародний досвід організації діяльності прокуратури.

Завдання № 2

Задача

Прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Д. погодив клопотання детектива Національного антикорупційного бюро К. про проведення обшуку в приміщенні, яке належить на праві власності громадянину М., який був

знайомим підозрюваного Б. Слідчий суддя Вищого антикорупційного суду З., розглянувши це клопотання надав дозвіл на проведення обшуку цього приміщення. На початку обшуку громадянин М. заявив, що він є адвокатом і вимагав запрошення представника ради адвокатів регіону для забезпечення захисту його прав, однак детективом через те, що громадянин М. не мав при собі свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю, був проведений обшук без запрошення представника ради адвокатів регіону. У процесі обшуку були вилучені документи, які підтверджували винуватість підозрюваного Б. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частини 5 статті 191 КПК України. Під час судового розгляду кримінального провадження виявилось, що громадянин М. є адвокатом і на момент проведення обшуку він надавав правничу допомогу підозрюваному.

Захисник обвинуваченого Б. під час судового розгляду заявив клопотання про визнання протоколу обшуку очевидно недопустимим доказом, так само як і документів, які були вилучені під час цього обшуку. Мотивував захисник своє клопотання тим, що відповідно до абзацу другого частини 2 статті 23 Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” під час проведення обшуку житла, іншого володіння адвоката має бути присутній представник ради адвокатів регіону. Натомість в даному кримінальному провадженні такий обшук був проведений без дотримання вимог цієї норми.

Прокурор Д. заперечував проти задоволення клопотання, оскільки на момент погодження клопотання про обшук він не знав про статус громадянина М. як адвоката, через те, що у клопотанні детектива К. про цю обставину відомостей не було, а також під час проведення обшуку цей громадянин не надав свідоцтво, яке підтверджує його статус як адвоката.

Питання до задачі:

1. Як мав діяти у цій ситуації прокурор під час погодження клопотання про обшук відповідно до законодавства? Обґрунтуйте Вашу відповідь.

2. Які гарантії адвокатської діяльності визначені у законодавстві щодо ситуацій, коли у кримінальному провадженні

необхідно провести обшук у житлі чи іншому володінні адвоката?

3. Чи були дотримані гарантії адвокатської діяльності М. у цій ситуації? Обґрунтуйте Вашу відповідь.

4. Як мав діяти детектив К. у цій ситуації після повідомлення громадянином М., що він є адвокатом?

5. Які дії та рішення, на підставі яких норм законодавства мав здійснити прокурор Д. у цій ситуації під час досудового розслідування, після того як йому стало відомо, що був проведений обшук у особи, яка є адвокатом? Обґрунтуйте Вашу відповідь.

6. Яке рішення після клопотання захисника обвинуваченого Б. має ухвалити суд? Обґрунтуйте Вашу відповідь.

Література (основна: 1, 2, 4, 12, 16, 20; допоміжна: 24, 29, 33, 34).

ТЕМА № 4. СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЯК ПРАВООХОРОННИЙ ОРГАН.

План лекції

1. Загальна характеристика Служби безпеки України.
2. Система та організація діяльності Служби безпеки України.
3. Кадрове забезпечення Служби безпеки України.
4. Повноваження Служби безпеки України.
5. Соціальний і правовий захист працівників Служби безпеки України.

Питання до семінарського заняття:

1. Поняття та завдання Служби безпеки України.
2. Основні принципи здійснення діяльності органами Служби безпеки України.
3. Що складає систему Служби безпеки України?
4. Особливості організації діяльності Служби безпеки України.
5. Охарактеризуйте кадри Служби безпеки України.
6. Які обов'язки покладені на Службу безпеки України відповідно до своїх основних завдань?

7. Які права надаються Службі безпеки України, її органам і співробітникам для виконання покладених на них обов'язків?
8. Особливості соціального та правового захисту працівників Служби безпеки України.
9. Опишіть процедуру контролю і нагляду за діяльністю органів Служби безпеки України.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Філософсько-правові аспекти діяльності служби безпеки України по забезпеченню прав і свобод людини і громадянина.
2. Етичні норми поведінки працівників Служби безпеки України.
3. Організація діяльності органів Служби безпеки під час дії військового стану в Україні.

Завдання № 2

Задача 1

Жителі одного з українських міст, відставні військові Микола, Петро та Іван заснували організацію “Спілка захисників Вітчизни”. Вона мала на меті відновити в Україні “справедливість і порядок”. Для цього члени “Спілки захисників Вітчизни” мали на меті заарештувати Президента та членів Кабінету Міністрів України, розпустити Верховну Раду та утворити тимчасовий орган влади – “Верховний комітет”, до складу якого мали увійти вони самі та їх найближчі прибічники. З метою реалізації поставленої мети Микола, Петро та Іван розробили детальний план своїх дій та почали вербувати прибічників. Встановлено, що ініціатором створення “Спілки захисників Вітчизни” та найбільш активним її учасником був Микола, який діяв за завданням 28 розвідувальних органів однієї із іноземних держав, про що інші учасники організації не знали. Варіант: Петро та Іван знали, що Микола є агентом іноземної розвідки, проте допомагали йому в діяльності організації за гроші.

Дайте кримінально-правову оцінку діям кожного з учасників організації.

Задача 2

Громадянин іноземної держави Федір проголосив себе так званим «народним мером» одного з міст на території України та обраний учасниками мітингу на посаду Голови координаційної ради зі створення управління та забезпечення життєдіяльності цього міста. Також через мережу Інтернет Федір звернувся з проханням про надання матеріальної допомоги нібито для потреб міста. Насправді ж, як з'ясувалося, ним було організовано надходження на підконтрольні йому розрахункові рахунки благодійної організації «35-та Берегова батарея» грошових коштів на суму 23,9 млн. грн. від резидентів іноземної держави, з метою дестабілізації ситуації в захопленому Федором місті і підкупу посадових осіб місцевих органів влади.

Дайте кримінально-правову оцінку діянням Федора.

Завдання № 3

1. До начальника обласного управління СБУ звернувся начальник управління внутрішніх справ з клопотанням про технічну допомогу службі боротьби з економічною злочинністю в розкритті ряду злочинів. Начальником управління СБУ було відмовлено в задоволенні клопотання з посиленням на те, що вказана допомога не входить в обов'язки СБУ, матеріально-технічне забезпечення міліції здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Визначте правомірність відмови у задоволенні клопотання.

2. Голова Служби безпеки України направив до Кабінету Міністрів України клопотання про зміну структури СБУ. Через деякий час прийшло повідомлення про те, що вирішення цього питання не входить у компетенцію Кабінету Міністрів України.

Хто і в якому порядку вирішує питання про організаційну структуру СБУ?

Література (основна: 4, 10, 11, 16, 21; допоміжна: 22, 26, 28, 30).

МОДУЛЬ II
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ
ОРГАНІВ

ТЕМА № 5. ПРАВОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА
ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО
БЮРО УКРАЇНИ.

План лекції

1. Національне антикорупційне бюро України (НАБУ): правова основа та принципи діяльності, гарантії незалежності.
2. Структура НАБУ: загальна характеристика.
3. Працівники НАБУ: склад, обмеження.
4. Права та обов'язки НАБУ.
5. Контроль за діяльністю НАБУ.
6. Напрями удосконалення правового статусу Національного антикорупційного бюро України.

Питання до семінарського заняття:

1. Поняття, завдання та правова основа НАБУ.
2. Охарактеризуйте основні принципи діяльності органів НАБУ.
3. У чому полягають гарантії незалежності НАБУ?
4. Яка структура та чисельність НАБУ?
5. Вимоги до директора НАБУ?
6. Які повноваження та завдання директора НАБУ?
7. Які обмеження стосовно працівників НАБУ?
8. Що входить до обов'язків НАБУ?
9. Які права надаються Національному бюро та його працівникам для виконання покладених на них обов'язків?
10. У чому полягає правовий та соціальний захист працівників НАБУ та інших осіб?
11. Опишіть порядок оплати праці працівників НАБУ.
12. Хто і як саме здійснює контроль за діяльністю НАБУ?

Завдання № 1

Підготуйте доповідь на одну із тем:

1. Напрями удосконалення правового статусу Національного антикорупційного бюро України.
2. Запобігання корупції як один із основних напрямків діяльності Національного антикорупційного бюро України.
3. Етичні норми діяльності працівників Національного антикорупційного бюро України.
4. Юридична відповідальність працівників Національного антикорупційного бюро України.

Завдання № 2

Наведіть приклади антикорупційних актів (не менше 3-х):

- акти Верховної Ради України;
- акти Президента України;
- акти Кабінету Міністрів;
- акти міністерств та інших ЦОВВ.

Завдання № 3

Задача

Особа 1 був обраний депутатом Андріївської сільської ради Бердянського району. Відповідно до протоколу засідання Андріївської сільської ради від 01.10.2022 р. участь у роботі 57-ї сесії шостого скликання брало участь 12 депутатів, в тому числі депутат Особа 1 Під час роботи сесії прийнято рішення № 8 від 01.10.2022 р. про надання згоди на виготовлення проекту землеустрою на земельну ділянку Особа 2. Під час голосування “за” прийняття вище зазначеного рішення проголосувало 12 депутатів, тобто весь загальний склад ради.

Відповідно до актового запису про народження Особа 2 № 20 від 30.07.1983 батьком останнього зазначено Особа 1.

Перед прийняттям рішення № 8 Особа 1 не повідомив публічно депутатам сільської ради, секретарю ради або сільському голові про наявність у нього реального конфлікту інтересів та під час голосування може вплинути на об’єктивність

або неупередженість прийнятого рішення, оскільки Особа 2 його рідний син.

Чи поширює на Особа 1 дія Закону України “Про запобігання корупції”?

Яким чином Особа 1 повідомляється про підвищені вимоги щодо відповідальності за порушення антикорупційного законодавства?

Дайте правову оцінку ситуації.

Література (основна: 2, 4, 7, 16, 19; допоміжна: 23, 26, 30, 32, 33).

ТЕМА № 6. БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ.

План лекції

1. Правовий статус Бюро економічної безпеки України.
2. Основи організації та діяльності Бюро економічної безпеки України.
3. Контроль за діяльністю та відповідальність Бюро економічної безпеки України.
4. Правовий статус органу державного фінансового контролю в Україні.
5. Організаційні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні.

Питання до семінарського заняття:

1. Поняття та завдання Бюро економічної безпеки України.
2. У чому полягають гарантії незалежності Бюро економічної безпеки України ?
3. Як взаємодіє Бюро економічної безпеки України з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами та іншими особами?
4. Які повноваження виконує Бюро економічної безпеки України відповідно до покладених на нього завдань?
5. Яка структура і чисельність Бюро економічної безпеки України?

6. Порядок призначення та звільнення Директора Бюро економічної безпеки України.
7. Вимоги до посади Директора Бюро економічної безпеки України.
8. Повноваження Директора та керівників інших територіальних управлінь та підрозділів центрального апарату Бюро економічної безпеки України.
9. У чому полягає правовий та соціальний захист працівників Бюро економічної безпеки України?
10. Як здійснюється контроль за діяльністю Бюро економічної безпеки України?
11. Відповідальність працівників Бюро економічної безпеки України.
12. Поняття та завдання органу державного фінансового контролю в Україні.
13. Які функції виконує орган державного фінансового контролю в Україні?
14. Які права надаються органу державного фінансового контролю?
15. Планові та позапланові виїзні ревізії органів державного фінансового контролю.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Роль Бюро економічної безпеки України в умовах воєнного стану.
2. Принципи здійснення державного фінансового контролю.
3. Етичні засади здійснення діяльності органами Бюро економічної безпеки України.

Завдання № 2

Проаналізуйте Закон України “Про Бюро економічної безпеки України” та надайте декілька пропозицій важливих змін у ньому.

Завдання № 3

Працівники Бюро економічної безпеки України провели обшук у приміщенні підприємства, підозрюваного в ухиленні від сплати податків. У ході слідчих дій було вилучено комп'ютерну техніку та первинні бухгалтерські документи, однак частина дій співробітників не була належним чином зафіксована у протоколах. Представники підприємства звернулися до Верховної Ради України із заявою про перевищення повноважень працівниками БЕБ та подали скаргу до суду.

1. Визначте, які органи мають право здійснювати контроль за діяльністю БЕБ у цій ситуації.
2. Охарактеризуйте форми контролю (парламентський, судовий, громадський), які можуть бути застосовані.
3. Вкажіть, яку відповідальність можуть нести співробітники БЕБ за допущені порушення.
4. Сформулюйте алгоритм дій підприємства для захисту своїх прав.

Література (основна: 2, 8, 9, 16, 19, 21; допоміжна: 25, 27, 29, 30).

ТЕМА № 7. ПРАВОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

План лекції

1. Завдання, функції та принципи органів Державної прикордонної служби України.
2. Організація діяльності Державної прикордонної служби України.
3. Особовий склад та повноваження Державної прикордонної служби України.
4. Правовий та соціальний захист особового складу Державної прикордонної служби України.

Питання до семінарського заняття:

1. Завдання та функції органів Державної прикордонної служби України.
2. Основні принципи органів Державної прикордонної служби України.
3. Яка структура та чисельність Державної прикордонної служби України?
4. Особовий склад Державної прикордонної служби України.
5. Які обов'язки покладаються на Державну прикордонну службу України відповідно до визначених законом завдань?
6. Права Державної прикордонної служби України.
7. Умови і межі використання та застосування заходів примусу особовим складом Державної прикордонної служби України.
8. Застосування фізичного впливу особовим складом Державної прикордонної служби України.
9. Використання та застосування спеціальних засобів особовим складом Державної прикордонної служби України.
10. Умови використання та застосування вогнепальної зброї, озброєння та бойової техніки особовим складом Державної прикордонної служби України.
11. Правове становище та правовий захист особового складу Державної прикордонної служби України.
12. Соціальний захист особового складу Державної прикордонної служби України.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Теоретико-правова характеристика адміністративної діяльності Державної прикордонної служби України.
2. Кордон як об'єкт захисту суверенітету України Державною прикордонною службою України.
3. Морально-етичні норми організації діяльності Державної прикордонної служби України.

Завдання № 2

Задача 1

Микола придбав моторний літальний апарат (мотодельтаплан), який використовував для занять дельтапланеризмом на території Львівської області. Згодом Микола вирішив використати вказаний літальний апарат для переміщення через українсько-польський кордон сигарет для їх продажу на території сусідньої держави. Для реалізації своїх планів у Миколи була домовленість з громадянином Польщі Войцеком. Одного дня Микола на зазначеному мотодельтаплані з прикріпленими до його рами ящиками з сигаретами, здійснив зліт із закинутого сільськогосподарського аеродрому поблизу його дому. В подальшому, перетнувши кордон та прилетівши до місцевості поруч із селом Адамівка Підкарпатського воєводства Польщі, Микола, не здійснюючи посадки, на низькій висоті скинув ящики з сигаретами у поле, де їх підібрав Войcek та полетів у зворотному напрямку. Приземлившись в Україні, склав мотодельтаплан та помістив його у вантажний 157 автомобіль, яким керував брат Миколи на ім'я Олег, що допомагав йому в транспортуванні мотодельтаплана по території області.

Кваліфікуйте діяння.

Задача 2

Іван, працюючи на контрольно-пропускному пункті «Київ», достовірно знаючи про ухвалу районного суду, якою його другові Романові заборонено виїжджати за межі державного кордону України, вніс паспортні дані Романа в базу даних “Гарт III”, внаслідок чого Роман безперешкодно перетнув кордон. Як винагороду Іван отримав від Романа чоловічий костюм, вартістю 800 грн.

Кваліфікуйте діяння Івана.

Література (основна: 1, 13, 16, 19, 20; допоміжна: 23, 25, 28, 31).

ТЕМА № 8. ОРГАНИ І УСТАНОВИ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ В УКРАЇНІ

План лекції

1. Соціальне призначення та завдання органів і установ виконання покарань.
2. Види органів і установ виконання покарань.
3. Державна кримінально-виконавча служба України.
4. Взаємодія органів і установ виконання покарань з іншими правоохоронними органами.

Питання для семінарського заняття:

1. Мета і завдання кримінально-виконавчого законодавства України.
2. Завдання органів і установ виконання покарань.
3. Види органів і установ виконання покарань.
4. Повноваження уповноваженого органу з питань пробації.
5. Державна кримінально-виконавча служба України.
6. Хто здійснює нагляд і контроль за виконанням кримінальних покарань?
7. Порядок відвідування установ виконання покарань.
8. Що належить до основних прав засуджених?
9. Перерахуйте основні обов'язки засуджених.
10. Взаємодія органів і установ виконання покарань з іншими правоохоронними органами.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Соціальне призначення органів і установ виконання покарань.
2. Удосконалення системи управління органами й установами виконання покарань.
3. Дотримання прав людини під час виконання покарань.

Завдання № 2

Задача 1

Засуджений Павло, який відбував покарання у виді позбавлення волі у виправній колонії мінімального рівня безпеки з загальними умовами тримання, попросив дозволу адміністрації виправної колонії на короточасний виїзд за межі колонії у зв'язку з тим, що мало відбутися судове засідання щодо розірвання шлюбу з його дружиною, де мало розглядатися питання про поділ майна подружжя, визначення місця проживання їх малолітньої дитини. Начальник колонії повідомив Павлові про те, що немає можливості доставити його в суд для участі в судовому засіданні, а короточасні виїзди для засуджених у зв'язку з необхідністю участі в судовому засіданні для засуджених не передбачені кримінально- виконавчим законодавством.

Чи правомірні дії начальника установи відповідно до чинного КВК України?

Задача 2

Неповнолітній К. засуджений вироком суду за розбій до покарання у виді позбавлення волі на строк п'ять років. Під час відбування покарання у виховній колонії, він змушений дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, режиму ізоляції, жити в умовах постійного нагляду за ним, зобов'язаний виконувати покладені на нього обов'язки, що впливають з режиму у колонії, в тому числі носити одяг єдиного зразка. К має право одержувати визначену на місяць кількість побачень, витратити визначену суму грошей. Засудженому К. в колонії надаються безоплатно харчування, одяг, взуття, білизна і комунально-побутові послуги. Адміністрація колонії зобов'язана виконувати необхідні медичні вимоги, що забезпечують охорону здоров'я засудженого, організовує його загальноосвітнє навчання.

Відповідно до чинного кримінально-виконавчого законодавства, що в описаній ситуації є підставою виконання і відбування покарання?

Що з наведених положень охоплюється поняттям “виконання”, а що - “відбування” покарання?

Задача 3

Громадянин А., за професією маляр, засуджений до покарання у виді арешту, кілька разів залучався до ремонтних робіт у СІЗО, де він відбував покарання. За допомогу у ремонті як заохочення, начальник СІЗО дозволив йому два побачення з родичами і збільшення щоденної прогулянки на годину.

Чи відповідають чинному законодавству такі дії начальника СІЗО?

Ознайомтеся зі змістом статей 51, 54 Кримінально-виконавчого кодексу України. В якому обсязі виконання і відбування покарання регулюється нормами кримінально-виконавчого права?

У чому полягає імперативний метод правового регулювання кримінально- виконавчого права?

Література (основна: 3, 4, 15, 16, 20; допоміжна: 24, 26, 28, 33, 34).

ТЕМА № 9. ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРИРОДИ.

План лекції

1. Головні проблеми охорони природи та природокористування.
2. Правові основи організації охорони навколишнього природного середовища.
3. Особливості організації діяльності Державної екологічної інспекції України.
4. Спеціалізована екологічна прокуратура.

5. Необхідність створення екологічної поліції (екополіції) для попередження та припинення правопорушень у сфері охорони природи.

Питання для семінарського заняття:

1. Які головні причини незадовільного екологічного стану в Україні?
2. У чому полягають наслідки незадовільного екологічного стану України?
3. Які головні екологічні проблеми в Україні?
4. Особливості організації охорони навколишнього природного середовища.
5. Правові підстави створення Державної екологічної інспекції України. Структура і статус Державної екологічної інспекції України.
6. Завдання, функціональні обов'язки та права Державної екологічної інспекції України.
7. Поняття, структура та основні завдання Спеціалізованої екологічної прокуратури.
8. Основні напрями діяльності структурних підрозділів Спеціалізованої екологічної прокуратури.
9. Повноваження працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури.
10. У чому полягає необхідність створення екологічної поліції (екополіції) для попередження та припинення правопорушень у сфері охорони природи?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Національна поліція України як суб'єкт забезпечення екологічної безпеки держави.
2. Міжнародні організації, що займаються питаннями охорони навколишнього середовища та забезпечення екологічної безпеки.
3. Ефективність впровадження спеціалізації прокурорів на прикладі спеціалізованих екологічних прокуратур.

Завдання № 2

Задача 1

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів укладає договір про співробітництво з Міністерством внутрішніх справ України щодо охорони довкілля.

Яким методом послуговується екологічне право для регулювання цих суспільних відносин?

Задача 2

Студент сидить в аудиторії і слухає лекцію.

Чи перебуває він в еколого-правових відносинах?

Задача 3

Поліцейський затримав у місті громадянина, який зривав квіти з газоні. Громадянин пояснив поліцейському, що він здійснював загальне використання природних ресурсів згідно статті 38 Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища”: він має право зривати квіти без дозволів і безкоштовно. З точки зору громадянина, жодного порушення закону він не допустив.

Чи порушив громадянин закон у вищенаведеному випадку?

Як має відреагувати поліцейський?

Література (основна: 1, 2, 3, 14, 16, 18, 20; допоміжна: 23, 28, 29, 32).

3. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Підготовка до семінарських занять допомагає глибше вивчити основні теми освітньої компоненти “Актуальні проблеми професійної діяльності правоохоронних органів”, а самостійна робота сприяє кращому засвоєнню матеріалу, формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання та оволодіти вмінням самостійно працювати з Конституцією України, законами, іншими нормативно-правовими актами та спеціалізованою літературою.

Самостійна робота здійснюється у таких формах:

- виконання домашніх завдань;
- складання схем, таблиць з тем курсу “Актуальні проблеми професійної діяльності правоохоронних органів”;
- складання процесуальних документів;
- робота як з нормативними актами внутрішнього законодавства, так і з міжнародними актами, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, та іншими міжнародними актами, а також тлумачення їх відповідно до конкретних обставин;
- доопрацювання матеріалів лекції шляхом пошуку додаткової спеціалізованої літератури та опрацювання нормативно-правових актів;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової спеціалізованої літератури;
- складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення.

Підготовка до семінарських занять передбачає вирішення ситуаційних задач з відповідної теми. Вирішення ситуаційних задач передбачає ретельне вивчення всіх питань семінарського заняття, ознайомлення з рекомендованою літературою, опрацювання та детальний аналіз нормативних джерел з відповідної теми.

Розглядаючи конкретне завдання, необхідно дослідити всі обставини казусу і чітко відповісти на поставлені після завдання питання. Відповіді мають носити розширений та обґрунтований характер, обов’язково із посиланням на норми

того чи іншого нормативного акту, а також на монографічне або навчально-методичне джерело, яке використовувалося.

Складаючи схеми чи таблиці, необхідно ознайомитися зі всіма матеріалами відповідної теми, опрацювати нормативно-правові акти та іншу спеціалізовану літературу. Виклад матеріалу в схемах та таблицях повинен бути стислим, максимально інформованим. Текстову інформацію, що подано в схемах та таблицях, потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних чи стилістичних помилок. Схеми, таблиці мають бути подані на електронному носії та у роздрукованому вигляді, а також можуть бути у письмовій формі.

4. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Однією з форм організації навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи є індивідуальна робота здобувачів освіти.

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни “Актуальні проблеми професійної діяльності правоохоронних органів” може включати:

- написання наукових статей, тез наукових доповідей, рефератів та їх презентація на семінарських заняттях;
- участь у студентських конференціях, конкурсах, олімпіадах, наукових засіданнях, науково-практичних семінарах, колоквіумах тощо;
- анотацію прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни, бібліографічний опис літератури;
- зібрання постатейного матеріалу та письмовий аналіз законодавства України;
- розробка мультимедійних презентацій у вигляді спеціально підготовленого слайд-шоу, де матеріал подається у вигляді схем, діаграм, статистичних даних тощо.

Вибір видів індивідуальної роботи здійснюється студентом за власними інтересами та попереднім узгодженням з викладачем. Тематику та форму індивідуальної роботи студент отримує на початку навчального року і здає роботу у визначені строки. Організацію, контроль та оцінювання якості виконання індивідуальної роботи студентів здійснює науковий керівник. Індивідуальна робота подається на кафедру для перевірки до початку екзаменаційної сесії.

Теми для написання рефератів

(есе, наукових статей, тез наукових доповідей, презентацій)

Правове регулювання діяльності правоохоронних органів в Україні: сучасний стан і перспективи.

1. Проблеми забезпечення прав людини в діяльності правоохоронних органів.

2. Корупція в системі правоохоронних органів: причини та шляхи подолання.
3. Психологічні аспекти професійної діяльності працівників поліції.
4. Професійна деформація працівників правоохоронних органів: сутність, прояви, шляхи запобігання.
5. Етика та мораль у діяльності працівників правоохоронних органів.
6. Використання сили та спецзасобів: правові та етичні межі.
7. Забезпечення громадської безпеки: виклики та проблеми сучасності.
8. Особливості діяльності правоохоронних органів в умовах воєнного стану.
9. Взаємодія правоохоронних органів із громадянським суспільством.
10. Роль правоохоронних органів у протидії організованим злочинності.
11. Проблеми дотримання принципу верховенства права у професійній діяльності правоохоронців.
12. Психологічна готовність працівників правоохоронних органів до стресових ситуацій.
13. Забезпечення інформаційної безпеки в діяльності правоохоронних органів.
14. Використання сучасних технологій у правоохоронній діяльності.
15. Профілактика злочинності серед неповнолітніх: роль правоохоронних органів.
16. Проблеми досудового розслідування та їх вплив на ефективність правосуддя.
17. Взаємодія правоохоронних органів із міжнародними структурами (Європол, Інтерпол).

18. Права затриманих та підозрюваних у діяльності правоохоронних органів.
19. Роль правоохоронних органів у забезпеченні виборчих прав громадян.
20. Трудові права та соціальний захист працівників правоохоронних органів.
21. Проблеми кадрового забезпечення правоохоронних органів України.
22. Протидія кіберзлочинності як актуальний напрям діяльності правоохоронців.
23. Психологічна підтримка та реабілітація працівників правоохоронних органів.
24. Реформування правоохоронної системи України: досягнення та проблеми.

Тези доповіді повинні бути обсягом 2-5 сторінок тексту та набрані у редакторі Microsoft Word (LibreOffice Writer) шрифтом Times New Roman, розмір шрифту 14, інтервал між рядками одинарний. Формат аркуша - А4. Параметри сторінки: ліве поле - 2.0 см, праве - 2.0 см, верхнє - 2.0 см, нижнє - 2.0 см. Сторінки без нумерації. Назва доповіді друкується великими літерами, шрифт жирний, без нахилу та підкреслювань, по центру аркуша, без переносів, відокремлюється від тексту одним вільним рядком зверху та знизу.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Кримінальний кодекс України: кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.

3. Кримінально-виконавчий кодекс України: кодекс України від 11.07.2003 № 1129-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 3-4. Ст. 21.

4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 № 3781-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 11. Ст. 50.

5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.

6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

7. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051.

8. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 13. Ст.110.

9. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 № 1150-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 23. Ст.197.

10. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст.382.

11. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 № 374-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 12. Ст. 89.

12. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 2-3. Ст.12.

13. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 № 661-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст. 208.

14. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546.

15. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30.06.1993 № 3352-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 360.

16. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.

17. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 29. Ст. 233.

18. Про затвердження Положення про Державну екологічну інспекцію України: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275.

19. Лапкін А. В. Організація судових та правоохоронних органів України : навчальний посібник у схемах / Вид. 7-ме, зміни і доповнення. Харків : Право, 2018. 170 с.

20. Судові та правоохоронні органи України : навчальний посібник / М. А. Макаров, А. С. Симчук, М. Й. Кулик, Ю. В. Терещенко, С. В. Харченко. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. 656 с.

21. Організація судових та правоохоронних органів : навчальний посібник / відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.

Допоміжна:

22. Бурбика М. М. Ще раз про визначення поняття «правоохоронні органи». *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2013. № 27. С.23–29.

23. Організація судових та правоохоронних органів : підручник / Марочкін І. Є., Москвич Л. М., Каркач П. М. та ін. Харків, 2014. 448 с.

24. Організація та діяльність органів прокуратури України : навч. посіб. / П. М. Каркач, В. В. Кривобок, В. С. Бабкова та ін.; за ред. П. М. Каркача. Харків : Право, 2019. 500 с.

25. Організація судових та правоохоронних органів: Частина І. Основи правоохоронної та правозахисної діяльності : навч. посіб. / За ред. Л. М. Москвич. Харків : Право, 2016. 366 с.

26. Організація судових та правоохоронних органів : підручник / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого ; ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2013. 448 с.

27. Основи забезпечення економічної безпеки підприємництва : навчальний посібник для слухачів магістратури / Л. В. Рибальченко, О. О. Косиченко. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 120 с.

28. Судові та правоохоронні органи: навч. посіб. / М. В. Ковалів та ін. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. 388 с.

29. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: підручник / О. С. Захарова, В. С. Ковальський, В. С. Лукомський та ін.; відп. ред. В. Т. Маляренко ; 3-є вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 352 с.

30. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України : підручник / О. С. Захаров, В. С. Ковальський, В. С. Лукомський та ін.; відп. ред. В. Маляренко ; 3-є вид., перероб. і доп. К. : Юрінком Інтер, 2012. 352 с.

31. Тацій В. Поняття та система правоохоронних органів: у

контексті системних змін до Конституції України. *Загальні проблеми правової науки*. 2012. № 4 [71]. С. 3–17.

32. Тетарчук І. В. Судові та правоохоронні органи України : навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ : ЦУЛ, 2019. 202 с.

33. Юзікова Н. С. Судові та правоохоронні органи України : навчальний посібник / 4-е вид., перероб. і доп. К. : Істина, 2013. 275 с.

34. Судові та правоохоронні органи України : підручник / В. Т. Нор, Н. П. Анікіна, Н. Р. Бобечко ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К. : Ін Юре, 2012. 240 с.